

КАФЕДРА публічного адміністрування та управління бізнесом

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри публічного адміністрування
та управління бізнесом
протокол № 1 від 31.08. 2022 р.

Зав. кафедри _____ Комарницька Г.О.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНОЮ ПОЛІТИКОЮ»**

**галузь знань: 28 «Публічне управління та
адміністрування»**

**спеціальність: 281 «Публічне управління та
адміністрування»**

**спеціалізація «Публічне адміністрування та управління
бізнесом»**

освітній ступінь: бакалавр

**Укладач: д.е.н., професор,
Васьківська Катерина Володимирівна**

ЛЬВІВ 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. Загальні методичні рекомендації з виконання самостійної роботи студента	3
РОЗДІЛ 2. Графік виконання самостійної роботи студента.....	6
РОЗДІЛ 3. Зміст самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо її виконання	7
Рекомендована література	14
РОЗДІЛ 4. Критерії оцінювання	17

Розділ 1. Загальні методичні рекомендації з виконання самостійної роботи студента

Самостійна робота – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час. Самостійна робота студентів займає вагомe місце у навчальному процесі, підвищує відповідальність тих, хто навчається, формує в них навички працювати самостійно, здобувати знання, використовувати їх при аналізі процесів, що відбуваються у навколишньому та індивідуальному світі. Ця робота дозволяє ефективніше активізувати пізнавальні, професійні мотиви студентів, розвивати творче мислення.

Мета СРС – сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодого людини, суть якої полягає у вміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача. Завданнями СРС можуть бути засвоєння певних знань, вмінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування за вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт, виявлення прогалів у системі знань із предмета.

Самостійна робота дає можливість студенту працювати без поспіху, не боячись негативної оцінки товаришів чи викладача, а також обирати оптимальний темп роботи та умови її виконання. Організація самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни має здійснюватися з дотриманням низки вимог. 1. Обґрунтування необхідності завдань у цілому й конкретного завдання зокрема, що вимагає виявлення та стимулювання позитивних мотивів діяльності студентів. 2. Відкритість та загальна оглядовість завдань. Усі студенти повинні знати зміст завдання, мати можливість порівняти виконані завдання в одній та в різних групах, проаналізувати правильність та корисність виконаної роботи, відповідність поставлених оцінок (адекватність оцінювання). 3. Надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи, а саме у якій послідовності працювати, з чого починати, як перевірити свої знання. За окремими завданнями студенти мають отримати пам'ятки. Надання можливості студентам виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань.

Здійснення індивідуального підходу за виконання самостійної роботи. Індивідуальні завдання можуть виконувати за бажанням усі студенти або окремі з них, які творчо обдаровані, вимогливі, мають великий досвід практичної діяльності, навчання та роботи за кордоном тощо. Індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студента, розкриваючи в нього такі грані особистості, які допомагають професійному розвитку. Нормування завдань для самостійної роботи, яке базується на визначенні витрат часу та трудомісткості різних їхніх типів. Це забезпечує оптимальний порядок навчально-пізнавальної діяльності студентів – від простих до складних форм роботи. Можливість ведення обліку та оцінювання виконаних завдань і їхньої якості, що потребує стандартизації вимог

до вмінь майбутніх спеціалістів та розроблення комплексу професійно-орієнтованих завдань. Для цього пропонуються такі типи завдань, які передбачають отримання матеріалізованого результату (продукту). Під час їхнього виконання формуються також особистісні риси студента. Підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами в процесі здійснення самостійної роботи, що є фактором ефективності навчального середовища. Отже, самостійна робота студентів потребує чіткої організації, планування, системи й певного керування – обсяг завдань, типи завдань, методичні рекомендації щодо їхнього виконання, аналіз передбачуваних труднощів, облік, перевірка та оцінювання виконаних робіт, що сприяє підвищенню якості навчального процесу. Успіх цієї роботи багато в чому залежить від бажання, прагнення, інтересу до роботи, потреби в діяльності, тобто від наявності позитивних мотивів. Велике значення під час самостійної роботи студента мають його спрямованість, психологічна готовність, а також певний рівень бази знань, на який будуть нашаровуватися нові знання. Для реалізації самостійної роботи в процесі вивчення навчального предмета студенти виконують комплекс завдань різних типів відповідних рівнів складності. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці, навчальному кабінеті або комп'ютерному класі університету, а також у домашніх умовах. У цілому завдання для самостійної роботи студентів мають відповідати таким вимогам: Професійна результативність – формулювання завдання, яке має гарантувати формування хоча б одного професійного вміння в термінах та поняттях майбутньої спеціальності студента.

Продуктивність – передбачає отримання квазіпрофесійного продукту навчальної самостійної праці студента після завершення всіх дій з вирішення цього завдання. Конструктивність – наявність визначеної структури завдання-задачі (мета, вихідні дані, умови, що їх зв'язують). Когнітивність – перевага розумових дій над психомоторикою в процесі вирішення завдання. Самостійність – переважна кількість дій студента має бути самостійною, що забезпечується переліком вихідних даних, умовами задачі та необхідністю отримання різноманітних квазіпрофесійних продуктів. Кожен з елементів завдання-задачі має спонукати студента до того, щоб він сам приймав рішення, порівнював умови, здійснював необхідний інформаційний пошук тощо. Розроблення завдань для СРС різних рівнів є основною умовою належного планування та організації самостійного навчання. Самостійна робота є необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу будь-якої дисципліни.

До основних видів самостійної роботи студентів належить:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої викладачем літератури та додаткових літературних джерел.
3. Самостійне вивчення окремих питань на основі навчальної та додаткової літератури.
4. Вивчення основних термінів та понять із дисципліни.
5. Робота з законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами.

6. Підготовка до практичних та семінарських занять.

7. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.

8. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

9. Робота з матеріалами мережі Internet.

Крім того, за всіма темами, які визначені навчальним планом, передбачені лекції. Однак окремі питання, які входять до змісту дисципліни, досить стисло й оглядово розглядаються на лекціях, семінарських і практичних заняттях або не розглядаються взагалі, а тому потребують більш детального і глибокого вивчення. Таким чином, під час самостійної роботи студенту пропонуються такі види завдань для опанування матеріалу з конкретної теми навчальної дисципліни: вивчити матеріали теми з урахуванням питань для самостійного опрацювання; підготувати тези виступу під час семінарського заняття, підготувати доповіді з рекомендованих тем; розв'язати ситуаційні завдання; підготувати есе (за потребою); продумати відповіді на запитання для самодіагностики.

РОЗДІЛ 2. Графік виконання самостійної роботи студента

Індивідуальний план самостійної роботи студента наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Графік виконання самостійної роботи студента

№	Теми	СРС	Термін виконання (сем/тижд)	Форма контролю
1	Управління конкурентною політикою як складова економічної політики держави	10	2/1	Реферат, 3
2	Суть, значення конкуренції та конкурентоспроможності	10	2/1	Реферат, 3
3	Конкурентна політика держави	10	2/2	Реферат, 3
4	Конкурентна політика в системі інструментів державного регулювання економіки	10	2/3	Реферат, 3
5	Методи оцінки конкурентоспроможності	10	2/4	Реферат, 3
6	Діагностика управління конкурентною політикою підприємства	10	2/5	Реферат, 3
7	Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентною політикою	12	2/6	Реферат, 3
8	Організаційно-економічне забезпечення теми управління конкурентною політикою	10	2/7	Реферат, 3
9	Конкурентна політика та політика у сфері малого та середнього бізнесу.	10	2/8	Реферат, 3
10	Конкурентна політика ЄС: напрями управління.	10	2/9	Реферат, 3
	Всього	102	*	*

РОЗДІЛ 3. Зміст самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо її виконання

Тема 1. Конкурентна політика як складова економічної політики держави

1. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин. Основні правила конкурентної поведінки суб'єктів господарювання.
2. Державна конкурентна політика.
3. Конкурентне законодавство як правова основа конкурентної політики.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Конкурентна політика як складова частина економічної політики будь-якої сучасної держави.
2. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин.
3. Основні правила конкурентної поведінки суб'єктів господарювання.
4. Державна конкурентна політика.
5. Сприяння і заохочення конкуренції - основа сучасної конкурентної політики.
6. Конкурентне законодавство як правова основа конкурентної політики.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 2. Суть, значення конкуренції та конкурентоспроможності

1. Сутність, функції, види і фактори конкуренції.
2. Конкурентоспроможність, основні фактори. Класифікація поняття «конкурентоспроможність». Зв'язок конкурентоспроможності з іншими категоріями теорії конкуренції.
3. Стратегічний потенціал як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Сутність та функції конкуренції.
2. Основні види та фактори формування конкуренції.
3. Конкурентоспроможність, основні фактори.
4. Класифікація поняття «конкурентоспроможність».
5. Зв'язок конкурентоспроможності з іншими категоріями теорії конкуренції.
6. Стратегічний потенціал як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 3. Конкурентна політика держави

1. Політика розвитку конкуренції.
2. Методи конкурентної політики держави: організаційно-контролюючі; адміністративно-імперативні; профілактично-роз'яснювальні.
3. Засоби конкурентної політики держави.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Суть політики розвитку конкуренції.
2. Особливості формування політики розвитку конкуренції.
3. Суть принципу стратегічного державного управління.
4. Уточніть суть «ефективної конкуренції».
5. Розвиток конкуренції, основні показники.
6. Методи конкурентної політики держави: організаційно-контролюючі; адміністративно-імперативні; профілактично-роз'яснювальні.
7. Засоби конкурентної політики держави.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей).
Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 4. Конкурентна політика в системі інструментів державного регулювання економіки

1. Конкурентна політика як одна з форм державного регулювання національної економіки. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин зумовлює необхідність формування державної конкурентної політики як окремого цілісного напрямку економічної політики.

2. Конкурентна політика як складова економічної політики держави. Конкурентна політика держави сприяє економічній конкуренції, заохочуючи або змушуючи незалежних покупців і продавців вступати у конкуренцію на ринку.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Суть конкурентної політики як одна з форм державного регулювання національної економіки.

2. Складність процесу функціонування та розвитку конкурентних відносин зумовлює необхідність формування державної конкурентної політики як окремого цілісного напрямку економічної політики.

3. Конкурентна політика - один із найскладніших видів економічної політики.

4. Конкурентна політика як складова економічної політики держави.

5. Конкурентна політика держави сприяє економічній конкуренції, заохочуючи або змушуючи незалежних покупців і продавців вступати у конкуренцію на ринку.

6. Суть конкурентного регулювання, що спрямоване на підтримання раціональної ринкової структури та формування ефективної конкурентної поведінки підприємств.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей).
Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 5. Методи оцінки конкурентоспроможності

1. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності.
2. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Обґрунтувати методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності.
2. Пояснити якісні методи оцінювання.
3. Пояснити кількісні методи. Навести приклади.
4. Спеціальні методи оцінки. Навести приклади.
5. Комплексні методи.
6. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності.
7. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 6. Діагностика управління конкурентною політикою підприємства

1. Аналіз діяльності конкурентів як діюча система контролю й аналізу підприємств-конкурентів.
2. Виявлення сильних і слабких сторін конкурентів.
3. Розробка стратегії й тактики конкурентної поведінки на ринку.
4. Оцінка конкурентного середовища підприємства.
5. Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
6. Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для самодіагностики

1. Дати оцінку діяльності конкурентів як діючої системи контролю й аналізу підприємств-конкурентів,
2. Розробка стратегії й тактики конкурентної поведінки на ринку.
3. Оцінка конкурентного середовища підприємства.
4. Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
5. Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 7. Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентною політикою

1. Конкурентна стратегія як концепція й система.
2. Стратегічна мета підприємства.
3. Вибір конкурентної стратегії.
4. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для самодіагностики

1. Конкурентна стратегія як концепція й система.
2. Основна мета конкурентної стратегії.
3. Умови формування конкурентної стратегії.
4. Стратегічна мета підприємства.
5. Вибір конкурентної стратегії.
6. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства.
7. Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення управління конкурентною політикою

1. Організація моніторингу конкурентного середовища.
2. Моніторинг конкурентного середовища підприємства як комплекс взаємозалежних дій.
3. Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг.
4. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для само діагностики

1. Організація моніторингу конкурентного середовища.
2. Моніторинг конкурентного середовища підприємства як комплекс взаємозалежних дій.
3. Мета організації системи моніторингу.
4. Тенденції розвитку конкурентного середовища.
5. Основні завдання моніторингу конкурентного середовища.
6. Предметна сфера моніторингу конкурентного середовища.
7. Формування системи стратегічного контролю підприємства.
8. Механізм управління конкурентними ризиками.
9. Моніторинг конкурентних переваг.
10. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 9. Конкурентна політика та політика у сфері малого та середнього бізнесу.

1. Взаємозв'язок сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу з конкурентною політикою.
2. Ефективність конкуренції на ринках, де домінують МСП.
3. Динаміка взаємовідносин між МСП і великими компаніями та механізм формування конкурентної політики.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для самодіагностики

1. Взаємозв'язок сучасної державної політики у сфері малого та середнього бізнесу з конкурентною політикою.
2. «Деолігархізація», «детронізація олігархів» та «відкриття природних монополій», їх суть, значення.
3. Значення конкурентної політики та політики у сфері малого та середнього бізнесу в розвитку економіки.
4. Ефективність конкуренції на ринках, де домінують МСП.
5. Динаміка взаємовідносин між МСП і великими компаніями та механізм формування конкурентної політики.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей). Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Тема 10. Конкурентна політика ЄС

1. Історія формування спільної конкурентної політики ЄС.
2. Адаптація українського законодавства до правил ЄС.
3. Визначення прогаліни українського конкурентного законодавства.
4. Перспективи і тенденції розвитку правового забезпечення захисту конкуренції в Україні.
5. Імплементация положень законодавства ЄС щодо вертикальних угод.

Методичні рекомендації щодо виконання

Підготовка до поточних аудиторних занять Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Пошук і огляд літературних джерел за заданою проблематикою.

Контрольні запитання для самодіагностики

1. Історія формування спільної конкурентної політики ЄС.
2. Адаптація українського законодавства до правил ЄС.
3. Дослідження правових засад співробітництва України та Європейського Союзу з питань захисту конкуренції.
4. Визначення прогалини українського конкурентного законодавства.
5. Перспективи і тенденції розвитку правового забезпечення захисту конкуренції в Україні.
6. Імплементация положень законодавства ЄС щодо вертикальних угод.

Література : [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12].

Контроль за виконанням СРС

Активна участь в аудиторних заняттях (кількість правильних відповідей).
Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять.

Рекомендована література

Основна література

1. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики: Підручник К.: Таксон, 2015. 704 с.
2. Дмитрієв І.А., Кирчата І. М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. ФОП Бровін О.В. 2020. 340 с.
3. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія. За загальною редакцією професора О.Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. 514 с.
4. Проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2014-2024 рр.
URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48634

Додаткова література

5. Бакалінська О. Антимонопольний контроль обміну інформацією між конкурентами. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 2. С. 41—51.
6. Герасименко А.Г. Конкурентна політика: економічний зміст та напрями вдосконалення. Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право. 2014. №1. С. 27—33.
7. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» для здобувачів вищої освіти всі спеціальностей НУВГП денної та заочної форми навчання / Швець Ф.Д., Андрійцьо-Рузаєва А.Ю. Рівне: НУВГП, 2019. 51 с.
8. Лагутін В. Конкурентна політика держави: механізм реалізації. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2016. № 4. С. 22—37.
9. Лагутін В. Ефекти державного регулювання економіки в умовах євроінтеграції України. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2017. № 6. С. 5—23.

10. Швидка Т. І. Антиконтурентні узгоджені дії, або картельні змови (небезпечні наслідки та проблеми притягнення до відповідальності). Економічна теорія та право. 2018. № 3. С. 119—131.

11. Уманців Ю.М. Економічна політика держави за умов глобальних трансформацій. Економіка України. 2018. № 9. С. 37—49.

12. Яременко О. Л. Суперечливий вплив інституційних реформ на функціонування економіки. Економіка України. 2018. № 11—12. С. 3—18.

РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний контроль	
Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальна науково-дослідна робота (складання проекту, розробка етапів реалізації проекту, контроль)
80	20
<i>100 балів</i>	

4.2. Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтинг у	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь на практичних заняттях	До 10 балів	80
	<ul style="list-style-type: none"> • розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; • повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів; • правильне розкриття змісту категорії та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; • здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки і узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників; • уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; 		10 балів

<ul style="list-style-type: none"> • демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; • використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; • знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; • знання точних назв і функцій національних та міжнародних фінансово-кредитних установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні 	
<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання); • при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді 	5 бали
<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «добре»; • відповідь малообгрунтована, неповна; • студент не знайомий з законодавчими матеріалами, матеріалами періодичної преси з фінансових та загальноекономічних питань; • студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки 	3 бали
<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки «задовільно»; • у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні; • характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді; • допущені грубі помилки і студент не може їх виправити 	1-2 бали
<ul style="list-style-type: none"> • студент не готовий до заняття. 	0 балів

2. Індивідуальна науково-дослідна робота	До 20 балів	20
▪ глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів, виступ перед групою		20
▪ глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів		15
▪ робота суто компілятивного рівня		До 5

4.3. Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Рейтинг студента (балів)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка	
			за національною системою	за системою факультету
90 – 100	A	Відмінно (EXCELENT) відмінне виконання з незначною кількістю помилок	Відмінно	5
82 – 89	B	Дуже добре (VERI GOOD) вище середніх стандартів, але з деякими помилками	Добре	4
75 – 81	C	Добре (GOOD) – в цілому змістовна і правильна робота з певною кількістю значних помилок	Добре	
69 – 74	D	Задовільно (SATISFACTORI) – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	3
60 – 68	E	Достатньо (SUFFICIENT) – виконання відповідає мінімальним критеріям	Задовільно	
35 – 59	FX	Незадовільно (FAIL) – необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання екзамену	Незадовільно	2
1 – 34	F	Незадовільно (FAIL) – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		